

Antoni Segura

Catedràtic d'Història Contemporània
i director del Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la UB
segura@ub.edu

ELECCIONS

La via holandesa

El 2004, John Richardson afirmava que el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme s'havien convertit en una característica de la vida quotidiana en molts països de la UE i afavorien l'ascens dels partits d'extrema dreta com el de Pim Fortuyn a Holanda, assassinat durant la campanya de les eleccions legislatives de 2002, on va obtenir 26 escons (sobre 150) i formà govern de coalició amb els demòcrates cristians de la CDA (43 escons) i els liberals del VVD (24). Rere l'auge de l'extrema dreta hi havia una lectura dels atemptats del 11-S del 2001 que va fer recaure una ombra de sospita sobre una immigració musulmana en ràpid augment des de la dècada de 1990. Segons enquestes de l'època, per un sector significatiu de l'opinió pública holandesa «els valors musulmans estan socavant la naturalesa liberal de la societat holandesa».

La coalició amb prou feines durà un any i el país entrà en un període d'instabilitat —cinc eleccions en una dècada— que l'assassinat del cineasta Theo Van Gogh, el novembre de 2004, no ajudà a reconduir. Gradualment, les consignes de l'extrema dreta contaminaven l'electorat i els programes de tots els partits. Les eleccions de 2003 i 2006 se saldaren amb victòries de la CDA mentre els laboristes del PvdA se situaven com a segona força. La crisi econòmica introduí un nou element d'instabilitat. Tot i que Holanda és una de les economies més sòlides del món, amb molt poc atur i un PIB per capita dels més elevats de la UE, el país també conegué algunes dificultats. El 2008 el govern hagué de rescatar el grup Fortis i ING, el principal banc holandès. I, a mesura que s'aprofundia la crisi i les necessitats financeres dels països de l'Europa del Sud, s'incrementaven també les actituds euroescèptiques —de dretes, com el PPV, xenòfob i partidari de sortir de la UE, i d'esquerres com el socialista SP.

El 2010 arribà el tomb electoral amb la victòria dels liberals de la VVD (31 escons) i el reforçament del PvdA (30) i el PPV (24)

La proposta liberal-socialdemòcrata demostra que, més enllà de l'austeritat i les retallades socials, hi han altres opcions per sortir de la crisi econòmica

mentre perdien presència parlamentària la CDA (21) i el SP (15). Mark Rutte, líder del VVD, intentà una coalició amb la CDA —en total 52 escons— amb suport parlamentari del PPV, que li donaven just la majoria absoluta. La inestabilitat seguia present mediatitzada per la islamofòbia i l'antieuropisme del PPV que, l'abril de 2012, deixava caure el govern en no acceptar les retallades necessàries per complir amb els objectius de dèficit.

Les darreres eleccions poden retornar l'estabilitat a Holanda amb la victòria del VVD i del PvdA i la formació d'un govern de centre-esquerra clarament europeista i amb una sòlida majoria. Entre les primeres propostes destaquen la reducció de les despeses de l'Estat en 16.000 milions d'euros en quatre anys amb l'objectiu de situar-se per sota del 3% de dèficit; un control estricte sobre els bancs i les operacions financeres; prohibició dels contractes blindats pels directius i limitació de les indemnitzacions; increment d'impostos i discriminació negativa —reducció o supressió de la deducció fiscal per assegurances i habitatge, copagament sanitari...— per les rendes superiors als 100.000 euros anuals i manteniment de les polítiques socials per a les rendes més baixes; amnistia parcial pels immigrants il·legals menors d'edat, però enduriment

de la política immigratòria —caldran més anys de residència i més requisits per gaudir de la nacionalitat holandesa, d'ajudes socials i drets polítics... Un pacte de govern que combina polítiques d'austeritat i de reactivació econòmica amb la racionalització —que no desmantellament— de l'estat del benestar.

La proposta liberal-socialdemòcrata demostra que, més enllà de l'austeritat i les retallades, hi ha altres opcions per sortir de la crisi. Caldrà veure, però, el nou govern pot fer front a les escomeses radicals i euroescèptiques que li vindran per l'esquerra i per la dreta i alhora desactivar les actituds xenòfobes. ◀

Eleccions legislatives neerlandeses (2012)

Electors registrats	12.698.810				
Vots emesos	9.462.223	74,57%	Vots en blanc	17.004	0,18%
Vots vàlids	9.424.235	90,6%	Vots nuls	20.984	0,22%

Partit	Vots	%	Escons	+ / -
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) (liberals)	2.504.948	26,58	41	10
Partij van de Arbeid (PvdA) (socialdemòcrates)	2.340.750	24,84	38	8
Partij voor de Vrijheid (PVV) (dreta xenòfoba)	950.263	10,08	15	-9
Socialistische Partij (SP) (socialistes)	909.853	9,65	15	0
Christen Democratisch Appèl (CDA) (democratacristians)	801.620	8,51	13	-8
Democraten 66 (D66) (social-liberals)	757.091	8,03	12	2
ChristenUnie (CU) (socialcristians)	294.586	3,13	5	0
GroenLinks (GL) (ecologistes)	219.896	2,33	4	-6
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) (dreta cristiana)	196.780	2,09	3	1
Partij voor de Dieren (PvdD) (animalistes)	182.162	1,93	2	0
50Plus (pensionistes)	177.631	1,88	2	2
Altres partits sense representació	88.655	0,95	0	0
TOTAL	9.424.235	100	150	0

Font: <http://electionresources.org/nl/house.php?election=2012>